

KONINKRIJK BELGIE

ADVIES 31.677/3

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, derde kamer, op 15 mei 2001 door de Vlaamse minister van Cultuur, Jeugd, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "houdende het stimuleren van een kwalitatief en integraal gemeentelijk cultuurbeleid", heeft op 17 mei 2001 het volgende advies gegeven :

Volgens artikel 84, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisend karakter ervan.

Te dezen wordt het verzoek om spoedbehandeling gemotiveerd als volgt :

"Van meet af aan werd naar de sector toe, om de rust te bewaren, als richtdatum voor het inwerkingtreden van het nieuwe decreet 1 januari 2002 vooropgesteld. Op 8 mei, een jaar geleden, werd de bouwstenennota voor het nieuwe decreet bekend gemaakt.

De procedure wordt ernstig vertraagd indien het decreet niet meer voor het parlementair reces goedgekeurd kan worden door het Vlaams Parlement. Een behandeling in de commissies en de plenaire vergadering van het Vlaamse Parlement in de loop van september of oktober zou betekenen dat het uitvoeringsbesluit haast onmogelijk nog vóór 1 januari 2002 goedgekeurd kan worden. Het uitvoeringsbesluit moet immers nog voor advies aan de Raad van State worden voorgelegd.

Het in voege treden van het decreet op een latere datum, zou een kaakslag betekenen voor de sector.

Daarnaast vereisen de beginselen van behoorlijk bestuur dat de gemeentebesturen en alle betrokken instellingen in het kader van het nieuwe decreet voldoende tijd krijgen om zich in te passen in de nieuwe regelgeving. Bij het nieuwe decreet zijn immers niet alleen de bestaande culturele centra betrokken, waarvan er 90 een nieuw statuut zullen krijgen, maar ook alle gemeentebesturen in Vlaanderen.

Het beschikken over bepaalde culturele infrastructuur is immers een voorwaarde om te kunnen instappen in het decreet. Een decreet dat met retro-actieve werking moet ingaan, geeft geen invulling aan dit principe.

.../...

Het decreet over het kwalitatief en integraal gemeentelijk cultuurbeleid heeft voor elke gemeente verstrekende gevolgen op beleidsvlak en op vlak van personeel en infrastructuur.

Om de rechtszekerheid en de continuïteit van de sector te garanderen is het van het hoogste belang dat het zo spoedig mogelijk duidelijk is aan welke voorwaarden ze zullen moeten voldoen. Slechts na de goekeuring van het decreet kan de juiste communicatie starten".

*

* *

Gelet op de korte termijn die hem voor het geven van zijn advies wordt toegemeten, heeft de Raad van State zich moeten beperken tot het maken van de hiernavolgende opmerkingen.

*

* *

STREKKING VAN HET ONTWERP

Het voor advies voorgelegde voorontwerp van decreet heeft, volgens artikel 3, tot doel "gemeentebesturen te stimuleren om te komen tot een kwalitatief en integraal cultuurbeleid".

Het ontwerp bevat in de eerste plaats bepalingen in verband met de organisatie zelf van het gemeentelijk cultuurbeleid. Gemeenten moeten een cultuurbeleidsplan opmaken, kunnen onder bepaalde voorwaarden een subsidie

.../...

krijgen voor een cultuurcentrum, en zijn verplicht om alleen of in een samenwerkingsverband met andere gemeenten een openbare bibliotheek op te richten.

Het ontwerp bevat voorts bepalingen in verband met de subsidiëring van de activiteiten van de gemeenten inzake het cultuurbeleid.

Ten slotte voorziet het ontwerp in de verplichting voor de gemeenten om een of meer adviesorganen voor cultuur op te richten.

Het ontworpen decreet is bedoeld om in de plaats te komen van een aantal decreten die elk betrekking hebben op een deelaspect van het gemeentelijk cultuurbeleid.

BEVOEGDHEID VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

1. Het ontworpen decreet regelt culturele aangelegenheden als bedoeld in artikel 127, § 1, eerste lid, 1°, van de Grondwet en artikel 4 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

2. Wat de territoriale bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap in culturele aangelegenheden betreft, volgt uit artikel 127, § 2, van de Grondwet dat die bevoegdheid beperkt is tot het Nederlandse taalgebied en het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. Wat dit laatste gebied betreft, hebben de decreten slechts kracht van wet ten aanzien van de instellingen die wegens hun activiteiten moeten worden beschouwd uitsluitend te behoren tot de Vlaamse Gemeenschap.

.../...

In zoverre het ontwerp bepalingen bevat i.v.m. het gemeentelijk cultuurbeleid in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad, moet het volgende worden opgemerkt.

Gemeenten in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad kunnen niet beschouwd worden als instellingen die uitsluitend tot de Vlaamse Gemeenschap behoren. Hieruit volgt dat de decreetgever geen verplichtingen kan opleggen aan die gemeenten.

Het staat de betrokken gemeenten echter vrij om instellingen op te richten die activiteiten ontwikkelen welke specifiek gericht zijn op de Vlaamse Gemeenschap. In dat geval vallen die eentalige gemeentelijke instellingen onder de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap, en zijn de decreten van de Vlaamse Gemeenschap i.v.m. culturele aangelegenheden op hen van toepassing.

Concreet betekent dit o.m. dat de decreetgever een subsidieregeling kan uitwerken, welke mede van toepassing is op de Vlaamse instellingen die door de Brusselse gemeenten worden opgericht.

Het ontworpen decreet beantwoordt aan de voornoemde beginselen. De bepalingen ervan kunnen niet zo gelezen worden alsof daarmee verplichtingen opgelegd zouden worden aan gemeenten van het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad (1).

(1) De gemeentebesturen in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad zijn bijvoorbeeld niet verplicht om een Vlaamse openbare bibliotheek op te richten (zie artikel 9 van het ontwerp), of om een adviesorgaan voor de Nederlandse cultuur op te richten (zie artikel 55).

Als een Brusselse gemeente evenwel een Vlaamse instelling opricht, die beantwoordt aan de voorwaarden die bij het ontworpen decreet worden bepaald, dan kan die gemeente voor de werking van de betrokken instelling aanspraak maken op de subsidiëring waarin het ontwerp voorziet.

De conclusie is dan ook dat het ontwerp, aldus geïnterpreteerd, binnen de grenzen blijft van de territoriale bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap.

ALGEMENE OPMERKING

Artikel 76 van het ontwerp voorziet in de opheffing van een aantal decreten, decreetsbepalingen en besluiten.

De bepalingen bedoeld in 2° tot 7° zijn echter bepalingen die hetzij wijzigingen hebben aangebracht in een decreet of een besluit, hetzij louter tijdelijke maatregelen bevatten. Dergelijke bepalingen zijn uitgewerkt, en hoeven niet opgeheven te worden. De bepalingen van 2° tot 7° dienen dan ook weggelaten te worden (2).

-
- (2) Volledigheidshalve weze opgemerkt dat het niet nodig is om bepalingen in het ontwerp in te voegen, waarbij voorzien wordt in de opheffing van de bepalingen die bij de in 2° tot 7° genoemde decreten worden gewijzigd. Al die wijzigingen blijken immers betrekking te hebben op het decreet en het besluit die in hun geheel worden opgeheven bij artikel 76, 1° en 10°.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	W. DEROOVER,	eerste voorzitter,
	D. ALBRECHT,	staatsraden,
	P. LEMMENS,	
Mevrouw	F. LIEVENS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. W. PAS, auditeur.
De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht
door de H. J. DRIJKONINGEN, referendaris.

DE GRIFFIER,

DE EERSTE VOORZITTER,

F. LIEVENS

W. DEROOVER